

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

อนุบาลวิจิตร อนุบาลเสริม

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

ความหมาย

การจัดประสบการณ์เป็นการจัดกิจกรรม สื่อ วัสดุอุปกรณ์ สภาพแวดล้อม ทั้งในและนอกห้องเรียน โดยคำนึงถึงวัยและความสามารถของเด็กแต่ละคนเพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับประสบการณ์ตรง พัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ อันจะเป็นการส่งเสริมพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

▶ ความสำคัญ

1. ช่วยให้ได้กมีทักษะพื้นฐานที่จะเรียนในระดับประถมศึกษา หรือระดับที่สูงขึ้น
2. ช่วยให้ได้กมีความรักและเกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จของตนเอง มุ่งมั่น ในความดีงามและรู้คุณค่าของชีวิต
3. ช่วยให้ได้กเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม รู้หน้าที่ของตนเอง และเสียสละเพื่อสังคมตามควรแก่วัยและโอกาส
4. ช่วยให้ได้กมีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรักในศิลปวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม
5. ช่วยในการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กทุกด้าน

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

▶ จุดมุ่งหมาย

1. พัฒนาการด้านร่างกาย

- 1.1 เพื่อพัฒนาร่างกายให้เจริญเติบโตตามวัย
- 1.2 เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อและประสาทสัมผัสให้สัมพันธ์กัน
- 1.3 เพื่อปลูกฝังสุขนิสัยที่ดีในการรักษาสุขภาพอนามัยของตนเองและผู้อื่น

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

2. พัฒนาการด้านสติปัญญา

2.1. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการใช้ภาษาในการสื่อความหมาย

2.2 เพื่อให้รู้จักสังเกต รู้จักการคิดตามลำดับขั้นอย่างมีเหตุผล

2.3 เพื่อพัฒนาและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถใน

2.4 เพื่อปลูกฝังให้เป็นคนรักในการเรียนรู้และมีประสบการณ์ที่จะศึกษาในขั้นต่อไป

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

3. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม

3.1 เพื่อให้มีสุขภาพจิตดี มีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใส

3.2 เพื่อให้รู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเองในการทำงาน และการอยู่ร่วมกัน
กับผู้อื่นได้

3.3 เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม

3.4 เพื่อปลูกฝังค่านิยมไทย

3.5 เพื่อปลูกฝังให้รักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

3.6 เพื่อให้รู้จักตนเองและบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด

3.7 เพื่อปลูกฝังให้มีสังคมนิสัยที่ดีสามารถทำงานและอยู่รวมกับผู้อื่นได้

3.8 เพื่อปลูกฝังให้รู้จักปฏิบัติตามกฎและระเบียบของสังคมได้

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

- 3.9 เพื่อส่งเสริมให้มีวินัยในตนเอง และมีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย
- 3.10 เพื่อปลูกฝังให้เกิดความสนใจ มีบทบาทในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ
- 3.11 เพื่อให้รู้ถึงความสำคัญของครอบครัว สังคม และชุมชนของตน
- 3.12 เพื่อให้รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคมและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

แนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

หลักสูตรพุทธศักราช 2560

- 1.จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ คือ เหมาะกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ
- 2.จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้ คือ เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลองและคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง
- 3.จัดประสบการณ์ในรูปแบบการบูรณาการ คือ บูรณาการทั้งทักษะ และสาระการเรียนรู้
- 4.จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่ม คิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำ และนำเสนอความคิดโดยผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก

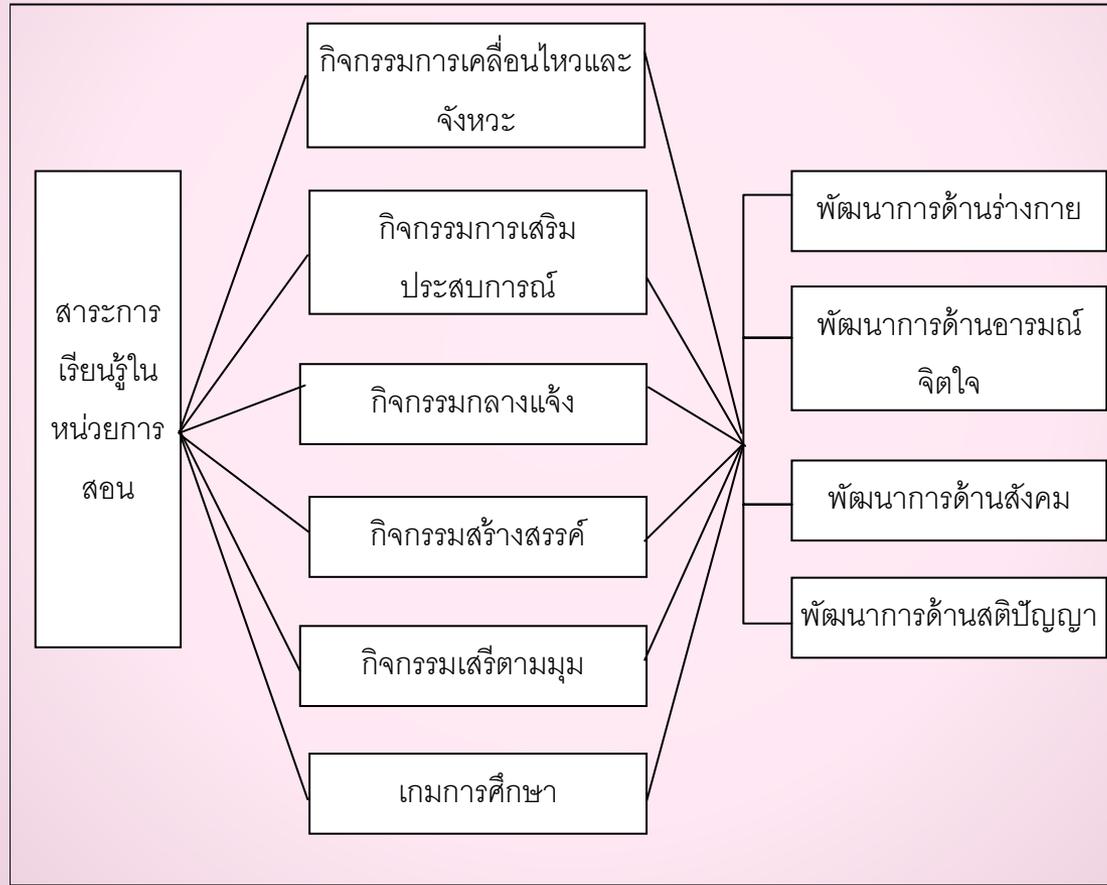
แนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

5. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นหรือกับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่น มีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน
6. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก
7. จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดี และทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
8. จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า และจัดตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้คาดการณ์ไว้

แนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

9. ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ให้เด็ก ทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อการสอน การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ
10. จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก เป็นรายบุคคล นำข้อมูลที่ได้มาไตร่ตรอง และใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็ก

แนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

ขอบข่ายของการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มีขอบข่ายในการจัดประกอบด้วย กิจกรรมที่มุ่งพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ และพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก พัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม พัฒนาสังคมนิสัย พัฒนาการคิด ส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ขอบข่ายของการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

1. ประสบการณ์ที่มุ่งพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่

1.1 การเล่นอิสระกลางแจ้ง

ขอบข่ายของการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

1.2 การเล่นเครื่องเล่นสนาม

1.3 การเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

ขอบข่ายของการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

2. ประสบการณ์ที่มุ่งพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก

2.1 การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส เป็นการเล่นที่เด็กใช้ประสาทสัมผัส

ขอบข่ายของการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

2.2 การเล่นเกมต่อภาพ

2.3 การฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย

ขอบข่ายของการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

2.4 การหยิบจับช้อนส้อม ช้อนส้อมเป็นอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับรับประทานอาหาร

อาหาร

ขอบข่ายของการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

2.5 การใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน พู่กัน ดินเหนียว

ขอบข่ายของการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

3. ประสบการณ์ที่มุ่งพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม
 - 3.1 การจัดกิจกรรมให้เด็กมีโอกาสดัดสินใจเลือก
 - 3.2 การจัดกิจกรรมให้เด็กได้รับการตอบสนองของความต้องการ
 - 3.3 การฝึกโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม

ขอบข่ายของการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

4. ประสบการณ์ที่มุ่งพัฒนาสังคมนิสัย
5. การพัฒนาความคิด
6. การพัฒนาภาษา
7. การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

รูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

1. การจัดประสบการณ์แบบอธิบาย
 - 1.1 เพื่อให้เด็กได้รับความรู้ และมีประสบการณ์ใหม่
 - 1.2 เพื่อช่วยนำทางในการศึกษาหาความรู้
 - 1.3 เพื่อช่วยตอบคำถามหรือปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน
 - 1.4 เพื่อย้ำๆ และนำทางให้เด็กเข้าใจ
 - 1.5 เพื่อประหยัดเวลาในการศึกษาหาความรู้

การจัดประสบการณ์แบบอภิบาล

รูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

2. การจัดประสบการณ์แบบอภิปราย

2.1 เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรม

2.2 เพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการคิด และการทำงานแบบประชาธิปไตย

2.3 เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

รูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

3. การจัดประสบการณ์แบบปฏิบัติการทดลอง

1. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอด เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
2. ช่วยกระตุ้นความสนใจของเด็ก ก่อให้เกิดความสนุกสนานในการเรียน
3. ช่วยให้เกิดความสามารถในการถ่ายโยง การเรียนรู้
4. ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่เคร่งเครียด
5. ช่วยให้เกิดฝึกฝนทักษะทางวิทยาศาสตร์ เช่น การสังเกต คิดหาเหตุผล
6. ฝึกการเรียนรู้วิธีทำงานร่วมกันกับผู้อื่น
7. ช่วยให้มีเจตคติที่ดีต่อวิทยาศาสตร์และการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์

รูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

จัดประสบการณ์แบบปฏิบัติการทดลอง

รูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดประสบการณ์แบบการสาธิต

1. เพื่อกระตุ้นเร้าความสนใจเด็ก
2. เพื่อให้เด็กได้เห็นการปฏิบัติจริงด้วยตนเอง
3. เพื่ออธิบายเนื้อหาที่ยาก แสดงวิธีการ หลักการต่าง ๆ
4. เพื่อพัฒนาการฟัง และการสังเกตอย่างใช้ความคิด
5. เพื่อแสดงเทคนิควิธีการที่ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยคำพูด
6. เพื่อสรุปความเข้าใจ และทบทวนบทเรียน

รูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดประสบการณ์แบบการสาธิต (การไหว้)

รูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดประสบการณ์แบบการศึกษานอกสถานที่

1. ช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง ตามสภาพที่เป็นจริง
2. ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพบปะกับบุคคลอาชีพต่าง ๆ
3. ช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพของผู้เรียน รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น เกิดความ
อยากรู้ อยากเห็น

รูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

4. ช่วยให้ผู้เรียนได้พบบรรยากาศของการเรียนรู้ที่แตกต่างไปจากห้องเรียน ผู้เรียนจะรู้สึกตื่นเต้น
5. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในเรื่องที่จะศึกษาอย่างแท้จริง
6. ช่วยพัฒนาความรู้สึกทางด้านสุนทรียภาพแก่ผู้เรียน
7. สามารถนำสิ่งที่ได้เห็นมาปรับปรุงโรงเรียนและชุมชนที่ตนอยู่ให้ดีขึ้น
8. สามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หรือสถานที่ที่ไปศึกษา

รูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดประสบการณ์แบบการศึกษานอกสถานที่

รูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

▶ การจัดประสบการณ์แบบการเล่นิทาน

1. เพื่อสนองความต้องการตามธรรมชาติของเด็กเพราะเด็กชอบฟังนิทาน
2. เพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินทั้งผู้เล่าและผู้ฟัง
3. เพื่อช่วยให้เด็กได้สร้างจินตนาการในเรื่องที่ฝันและเรื่องจริง
4. เพื่อช่วยให้เด็กได้ผ่อนคลายอารมณ์เครียดจากการเรียน
5. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ของเด็ก ฝึกการควบคุมอารมณ์ตนเอง

รูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

6. เพื่อส่งเสริมในด้านมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม ศีลธรรม และมีเจตคติที่ดี
7. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็ก
8. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้วิชาการต่าง ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา จริยศึกษา
9. เพื่อให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการเล่นนิทาน แสดงความคิดเห็นและสนทนา
10. เพื่อช่วยกระตุ้นให้เด็กมีความสนใจอยากอ่านหนังสือ

รูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดประสบการณ์แบบการเล่นิทาน

รูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

▶ การจัดประสบการณ์แบบการเล่นเกม

1. เกมฝึกกระทำ เป็นการที่เด็กนำของเล่นต่าง ๆ มาเล่นอย่างมีกฎเกณฑ์ กติกา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กได้พัฒนาประสานสัมพันธ์ระหว่าง การใช้กล้ามเนื้อและสายตา เช่น การหยิบบัตรภาพ ร้อยลูกปัด ตัดรังดุม
2. เกมการศึกษา เป็นเกมที่พัฒนาการคิดของเด็ก ซึ่งเด็กจะต้องคิดหา เหตุผลจากการเล่นเกมของเด็ก เช่น การจับคู่ภาพเหมือน ภาพตัดต่อ
3. เกมฝึกทักษะทางร่างกาย หรือเกมพลศึกษา มีมากมายหลายชนิด ซึ่ง รวมถึงการฝึกกายบริหารประจำวันง่าย ๆ เช่น เกมผู้นำผู้ตาม เกมไล่จับ

รูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

4. เกมฝึกทักษะทางภาษา เป็นเกมที่อาศัยจินตนาการและการใช้คำพูด โดยไม่ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ใด ๆ เช่น เกมอะไรเอ่ย เกมเกี่ยวกับการฟัง
5. เกมทายบัตร เป็นเกมที่จะช่วยให้เด็กแยกความเหมือนความต่าง ฝึกการจำ และเสริมทักษะอื่น ๆ
6. เกมพิเศษ เป็นเกมที่ครูจัดให้เด็กเล่นเป็นครั้งคราว เช่น เกมล่าลายแทง เกมหาสิ่งของ

รูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดประสบการณ์แบบการเล่นเกม

รูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดประสบการณ์แบบการประกอบอาหาร

1. เพื่อฝึกให้เด็กสังเกตความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
2. เพื่อฝึกการติดตามขั้นตอนต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
3. ส่งเสริมและพัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษา
4. ฝึกการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ การสังเกต การชิมรส การดมกลิ่น การฟังเสียงที่เกิดขึ้น การสัมผัส
5. ส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็ก ความสัมพันธ์ระหว่างมือและตา จากการทำกิจกรรมวาดแป้ง

รูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

6. เพื่อปลูกฝังให้เด็กรักและสนุกกับการทำงาน เรียนรู้ในสิ่งที่ทำเป็นกิจวัตรประจำวัน
7. เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีในการรับประทานอาหารที่มีคุณค่า และปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีให้กับเด็ก เช่น การประหยัด ความสะอาด มารยาทในการรับประทานอาหาร
8. ฝึกให้เด็กรู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม

รูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดประสบการณ์แบบการประกอบอาหาร

รูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

- ▶ การจัดประสบการณ์แบบการแสดงบทบาทสมมติ
 1. ฝึกให้เด็กรับรู้และเข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่น
 2. เพื่อให้เด็กเรียนรู้และใช้ทักษะในการแก้ปัญหา
 3. เพื่อปรับทัศนคติและการปฏิบัติตนในสังคม
 4. เพื่อส่งเสริมให้เด็กกล้าแสดงออก และรู้จักการทำงานร่วมกัน

รูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดประสบการณ์แบบการแสดงบทบาทสมมติ

